

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - Voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van diverse bepalingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 13 februari 2015 houdende uitvoering van het Antidopingdecreet van 25 mei 2012, wat de erkenning van dopingcontroleurs en het toezicht op de kwartaalaangifte van verblijfsgegevens betreft
- Principiële goedkeuring

1. INHOUDELIJK

Op 27 maart 2019 keurde het Vlaams Parlement het *decreet houdende wijziging van het Antidopingdecreet van 25 mei 2012, wat het verkrijgen van een toestemming wegens therapeutische noodzaak en het invoeren van het begrip dopingcontroleur betreft* goed. Het wijzigingsdecreet werd afgekondigd en bekrachtigd door de Vlaamse regering op 5 april 2019.

Door de wijziging is in het Antidopingdecreet de term controlearts vervangen door de term dopingcontroleur. Het was de uitdrukkelijke wil van de decreetgever om de dopingcontroles niet enkel voor te behouden aan dopingcontroleurs die tevens arts zijn, maar ook om andere profielen met bepaalde opleidingsvereisten toe te laten om erkend te worden als dopingcontroleur. Daar wil dit voorstel uitvoering aan geven.

Om beter aan te sluiten bij de internationale terminologie wordt het begrip 'controlearts' systematisch vervangen door het begrip 'dopingcontroleur'. Die term sluit beter aan bij het begrip 'doping control officer' die internationaal wordt gebruikt. Erkenningsvoorwaarden worden aangepast en bijkomend wordt de mogelijkheid voorzien dat de Vlaamse Regering andere personen die geen arts zijn als dopingcontroleur kan benoemen voor opdrachten waarvoor het niet specifiek vereist is dat een arts die uitvoert.

Bijkomend wordt ook een wijziging doorgevoerd voor het toezicht op het correct en volledig indienen van de verblijfsgegevens door elitesporters, meer bepaald voor de kwartaalaangifte van die verblijfsgegevens.

a) Erkenningsregeling dopingcontroleurs

De erkenningsvoorwaarden worden aangepast om ook personen met andere kwalificaties dan die van arts met een specialisatie in de sportgeneeskunde toe te laten tot de erkenning van dopingcontroleur.

Het Wereld Anti Doping Agentschap (WADA) legt bepaalde voorwaarden op die gevolgd moeten worden bij het erkennen en aanstellen van dopingcontroleurs. De internationale standaard bepaalt enkel de minimumkwalificaties, en laat het aan de antidopingorganisaties om verdere

voorwaarden te bepalen. Voor toezicht op het Antidopingdecreet en de daarmee gepaard gaande monsternemingen kunnen voorwaarden gesteld worden om als dopingcontroleur aangesteld te worden. De opgestelde voorwaarden zijn enkel van toepassing op de erkenning om als dopingcontroleur monsternemingen te verrichten voor NADO Vlaanderen. Andere antidopingorganisaties, zoals internationale federaties bevoegd voor de dopingcontrole op internationale evenementen, kunnen zelf dopingcontroleurs aanstellen, die conform artikel 14 van het besluit geacht worden erkend te zijn.

De erkenningsregeling is dienstig voor de aanstelling als dopingcontroleur waar NADO Vlaanderen als monsterafname-instantie optreedt in het kader van het Antidopingdecreet. Dat decreet vindt grondslag in het preventief gezondheidsbeleid. Vandaar dat de in aanmerking komende beroepsgroepen te vinden zijn bij de gereguleerde beroepen in de gezondheidszorg.

De erkenningsregeling is om die reden ook niet onderworpen aan de toepassing van de dienstenrichtlijn, omdat de erkenning past in het preventieve gezondheidsbeleid, en voorbehouden is aan personen met een kwalificatie binnen de gereguleerde gezondheidsberoepen. Dat ligt in lijn met de adviezen die de Raad van State daar eerder over uitbracht. In het advies nr. 44.433/3 van 20 mei 2008, en nadien ook in advies nr. 51.790/3 van 18 september 2012 dat naar het eerdere advies verwijst, is opgenomen dat “redenen bestaan om aan te nemen dat (...) controleartsen en deskundigen wellicht vallen onder artikel 2, lid 2, f), van de dienstenrichtlijn, luidens hetwelk de richtlijn niet van toepassing is op “diensten van de gezondheidszorg. (...) Er mag dus worden van uitgegaan dat de dienstenrichtlijn op de genoemde artsen en deskundigen geen toepassing vindt.” (randnummer 5.2.1 van advies nr. 44.433/3 van 20 mei 2008).

De ingevoegde kwalificaties voor dopingcontroleurs zijn dezelfde kwalificaties die met toepassing van het besluit van de Vlaamse Regering van 20 juni 2008 houdende uitvoering van het decreet van 13 juli 2007 inzake de medisch verantwoorde sportbeoefening werden opgelegd voor erkende controledeskundigen, in het kader van de dopingcontroles, zodat de redernering in de adviezen relevant voor de ontworpen bepalingen.

In de erkenningsregeling wordt wel uitdrukkelijk opgenomen dat de handelingen die voorbehouden zijn aan medische beroepsbeoefenaars enkel aan dopingcontroleurs met die kwalificaties kunnen toevertrouwd worden. Bij de toekenning van een erkenning zal de minister de wijze van monsterafname kunnen bepalen waarvoor de erkenning geldig is. In de praktijk zal het daarbij gaan om bloedafname. De beroepskwalificaties van de dopingcontroleur moeten getoetst worden aan *wet betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen, gecoördineerd op 10 mei 2015*, om te bepalen of de dopingcontroleur handelingen mag stellen die opgenomen zijn in het *Koninklijk besluit van 18 juni 1990 houdende vaststelling van de lijst van de technische verpleegkundige verstrekkingen en de lijst van de handelingen die door een arts aan beoefenaars van de verpleegkunde kunnen worden toevertrouwd, alsmede de wijze van uitvoering van die verstrekkingen en handelingen en de kwalificatievereisten waaraan de beoefenaars van de verpleegkunde moeten voldoen*. Het is bijgevolg noodzakelijk om bij de erkenning te bepalen of een dopingcontroleur gemachtigd is ook bloedstalen te nemen. Dat vereist geen beoordeling maar volgt uit de loutere vaststelling dat de dopingcontroleur de nodige kwalificaties heeft.

De erkenningsregeling heeft enkel betrekking op de dopingcontroleurs die NADO Vlaanderen aanstelt in de gevallen waar NADO Vlaanderen optreedt als monsterafname-instantie. Dat zijn de opdrachten die verleend worden door NADO Vlaanderen voor het toezicht op het Antidopingdecreet. Ook andere antidopingorganisaties kunnen monsters afnemen in Vlaanderen onder toepassing van de Wereld Anti Doping Code (de Code). Zo komt het organiseren van controles op evenementen en wedstrijden van internationaal niveau toe aan de Internationale Federatie die de wedstrijd of het evenement organiseert. Voor dergelijke evenementen kan de internationale federatie beroep doen op de dopingcontroleurs van NADO Vlaanderen om monsters af te nemen, maar kan ook een beroep gedaan worden op de dopingcontroleurs die door de internationale federatie zelf zijn aangesteld.

Dat is in lijn met de oorspronkelijke bewoordingen van het besluit van 13 februari 2015 die niet worden aangepast. De dopingcontroleurs die door andere monsterafname-instanties dan NADO Vlaanderen worden aangesteld, worden geacht erkend te zijn en kunnen dus in opdracht van die monsterafname-instantie in Vlaanderen hun opdracht vervullen. Uiteraard moet ook daarbij rekening gehouden worden met de vereisten die WADA stelt en met de dwingende federale wetgeving voor de monsterafnames die bepaalde handelingen vereisen die voorbehouden zijn aan de uitoefenaars van bepaalde gezondheidsberoepen,

b) toezicht op kwartaalaangifte verblijfsgegevens

Ook de regelgeving omtrent de niet-nakoming van de verblijfsgegevensverplichtingen door de verschillende categorieën van elitesporters werd in het uitvoeringsbesluit verder op punt gesteld. Daarbij krijgen aangewezen personeelsleden van NADO Vlaanderen toegang tot de verblijfsgegevens om toezicht te houden op het tijdig en volledig indienen van de kwartaalaangifte van verblijfsgegevens door elitesporters. Voor de wijziging waren enkel erkende controleartsen bevoegd. Daarbij is het belangrijk aan te stippen dat de controles buiten de competitie en dus onrechtstreeks de controle op de verblijfsgegevens al werden vastgesteld door controleartsen die personeelslid zijn. Met de wijziging kunnen meer toezichthouders worden gemachtigd om bepaalde vaststellingen te doen.

c) Artikelsgewijze bespreking

Artikel 1

De definitie van controlearts, opgenomen in artikel 1, 6°, van het oorspronkelijke besluit, wordt opgeheven omdat met de wijziging van het Antidopingdecreet de definitie is opgenomen in artikel 2, 16°/1 van dat decreet. De definitie uit de hogere rechtsnorm wordt bijgevolg niet hernomen.

Bijkomend wordt ook de definitie in artikel 1, 8°, van het besluit aangepast aan de gewijzigde terminologie.

Artikel 2 tot en met 4

Deze artikelen beperken zich tot het louter vervangen van de term controlearts door dopingcontroleur.

Artikel 5

De term controlearts wordt consequent vervangen door de term dopingcontroleur. Artikel 14 van het oorspronkelijke besluit regelt de aanstelling als dopingcontroleur door monsterafname-instanties, en is dus ruimer dan de aanstelling door NADO Vlaanderen, in de mate dat ook andere antidopingorganisaties, zoals internationale federaties die de WADC hebben onderschreven, als monsterafname-instantie kunnen optreden. Om die reden zijn ook de leden die verwijzen naar de erkenningsregeling opgeheven uit artikel 14 en ondergebracht in het in te voegen artikel 14/1.

Artikel 6

Dit artikel voegt een nieuw artikel 14/1 in.

Paragraaf 1 regelt de aanvraagprocedure voor het verkrijgen van een erkenning als dopingcontroleur. De erkenningsaanvraag wordt gericht aan NADO Vlaanderen, dat een eerste controle uitoefent op de ontvankelijkheid van de aanvraag. Bij de ontvankelijkheid wordt de volledigheid van de aanvraag bekeken en wordt ook gekeken of de aanvrager zich in geen geval van onverenigbaarheid bevindt. Het is een louter administratieve controle die geen afweging vereist.

De ontvankelijkheid wordt binnen de maand beoordeeld.

Er is tevens bepaald dat een aanvrager de status van kandidaat-dopingcontroleur krijgt. In het oorspronkelijke besluit werd geen vaste hoedanigheid verleend aan een aanvrager, terwijl die toch geacht werd deel te nemen aan bepaald controle- en vormingsactiviteiten. Dat wordt met deze toevoeging opgevangen. De kandidaat beschikt over een termijn van zes maanden om de verplichte vorming en training met succes af te werken, de voorlopige erkenning heeft eenzelfde maximum geldigheidsduur.

In paragraaf 2 wordt een facultatieve delegatie aan de minister gegeven om eventueel een aanvraagperiode te bepalen. Dat kan ingevuld worden in functie van de werking van het NADO. Een aanvraagperiode heeft als voordeel dat de opleidingen niet naargelang het ontvangen van een aanvraag gedurende het jaar moeten georganiseerd worden, maar gegroepeerd kunnen aangeboden worden. Bovendien kan, mits gebruik wordt gemaakt van de delegatie, een periodieke cyclus worden opgezet met het oog op aantrekken en erkennen van nieuwe dopingcontroleurs naargelang de behoeften.

De minister is bevoegd voor het erkennen van de dopingcontroleurs. Het is daarbij essentieel dat bij de erkenning de wijzen van monsterneming worden gespecificeerd. Bepaalde bestaande monsternemingen die op heden al voorzien zijn door het WADA, zoals het nemen van bloedstalen door venapunctie, zijn op grond van federale wetgeving voorbehouden aan bepaalde medische beroepsbeoefenaars. Ook eventuele toekomstige nieuwe wijzen van monsterneming kunnen vallen onder die medische handelingen die enkel door bepaalde beoefenaars van de gezondheidszorgberoepen kunnen verricht worden. De erkenning moet dan ook specificeren welke monsternemingen onder de erkenning mogen uitgevoerd worden, naargelang de kwalificaties waarover de dopingcontroleur beschikt.

Paragraaf 3 herneemt de geldigheidsduur van de erkenning uit het oorspronkelijk besluit. Die geldigheidsduur bedraagt maximaal twee jaar, maar de erkenning is hernieuwbaar is. Er wordt een mogelijkheid toegevoegd die NADO Vlaanderen toelaat de erkenning te schorsen voor maximaal drie maanden als daar dringende redenen voor zijn, bijvoorbeeld als er onregelmatigheden zijn vastgesteld die onmiddellijke actie vereisen. Binnen die drie maanden moet de minister beslissen over de intrekking van de erkenning. De schorsingsbevoegdheid wordt toevertrouwd aan NADO Vlaanderen omdat het aanstellen van dopingcontroleurs voor concrete controleopdrachten onder de operationele autonomie valt. NADO Vlaanderen kon in het verleden al beslissen bij onregelmatigheden de dopingcontroleur geen opdrachten meer toe te vertrouwen, maar het biedt de dopingcontroleur meer rechtszekerheid als daar een formele schorsingsbeslissing van NADO Vlaanderen aan voorafgaat.

Artikel 7

Artikel 15 van het oorspronkelijke besluit wordt vervangen aangezien er wezenlijke wijzigingen zijn in de erkenningsvoorwaarden.

Paragraaf 1 versoepelt de diplomaverenissen om als dopingcontroleur erkend te worden. De zeer stringente eisen om arts te zijn met bijkomende specifieke opleidingsvereisten, worden aangepast. Artsen behoren nog steeds tot de geprefereerde beroepsgroep, maar ook verpleegkundigen en kinesisten komen voortaan in aanmerking voor erkenning. Bijkomend wordt ervaring als dopingcontroleur voor een andere antidopingorganisatie als basiskwalificatie aanvaard, zij het dat de vereiste opleiding nog steeds zal gevolgd moeten worden om vertrouwd te raken met de Vlaamse regelgeving en procedures.

In het derde lid wordt bij uitzondering de term controlearts nog gecombineerd met de term dopingcontroleur, om tegemoet te komen aan de bepalingen van het samenwerkingsakkoord van 9 december 2011 tussen de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie betreffende dopingpreventie en -bestrijding in de sport. Dat samenwerkingsakkoord bepaalt dat er wederzijdse erkenning is van controleartsen. Door de bijkomende titel van controlearts te verlenen aan dopingcontroleurs die tevens arts zijn, wordt duidelijk gemaakt dat die groep dopingcontroleurs van de

wederkerige erkenning kan genieten.

Paragraaf 2 voegt een aantal onverenigbaarheden toe. Ook is uitdrukkelijk bepaald dat een uittreksel van het strafregister kan gevraagd worden. De functie van dopingcontroleur vereist immers een onberispelijk gedrag. De monsterneming vereist immers fysiek toezicht op het lichaam, bijvoorbeeld bij het afleveren van urinestalen, en potentieel kan een monsterafname ook bij een minderjarige worden uitgevoerd.

Paragraaf 3 bepaalt de vormingsvereisten die een kandidaat dopingcontroleur moet afronden vooraleer een erkenning te krijgen. Dat is overgenomen uit het oorspronkelijke besluit.

Paragraaf 4 bepaalt de voorwaarden voor het behouden van de erkenning. Naast het blijven voldoen aan de voorwaarden tijdens de erkenning, moet de controlearts ook permanent gevormd blijven om wijzigingen in de regelgeving of controleprocedure te kennen en te kunnen toepassen. Dergelijke permanente vorming is minstens jaarlijks en valt onder de verantwoordelijkheid van NADO Vlaanderen.

Artikel 8

Dit artikel beperkt zich tot het louter vervangen van de term controlearts door dopingcontroleur.

Artikel 9 en 10

Voor elitesporters van categorie A zijn twee mogelijke inbreuken op de verplichting om verblijfsgegevens in te dienen weerhouden in het oorspronkelijke besluit, namelijk een "aangifteverzuim" als de verblijfsgegevens niet tijdig, onvolledig of accuraat zijn ingediend, en een "gemiste test" als binnen het uur tijdslot waarbinnen een sporter beschikbaar moet zijn, de sporter niet kan gevonden worden voor een onaangekondigde dopingtest. In het oorspronkelijke besluit kon enkel een controlearts via een rapport van mislukte poging een aangifteverzuim of een gemiste test vaststellen, dus ook voor het niet indienen van de kwartaalaangifte tegen de uiterste datum...

Om de controle op de tijdige indiening, wat een louter administratieve aangelegenheid is, te versterken, wordt voorzien dat niet enkel dopingcontroleurs vaststellingen kunnen doen, maar dat ook personeelsleden van NADO Vlaanderen kunnen aangewezen worden om de tijdigheid en volledigheid van de kwartaalaangifte te controleren en indien nodig vaststellingen te doen. Omdat die personeelsleden geen dopingcontrole uitvoeren, maar louter een administratieve controle op een tijdige aangifte, wordt ook voor die vaststellingen niet gesproken van een rapport van mislukte poging. Er is immers op dat moment geen dopingcontrole gestart, wel is er een administratieve controle die moet toelaten de testplanning voor het komende kwartaal op te stellen. Het zou de dopingcontroleurs onnodig belasten als zij ook de administratieve controle moeten uitvoeren.

Er is daarbij ook uitdrukkelijk opgenomen dat de personeelsleden moeten aangewezen worden en slechts toegang tot de verblijfsgegevens krijgen voor zover noodzakelijk om de administratieve controle te verrichten.

Er zijn geen wijzigingen voor het vaststellen van een gemiste test. Die blijven voorbehouden aan dopingcontroleurs in het kader van de controleopdracht die ze uitvoeren.

Artikel 11 en 12

Dezelfde bevoegdheden als bij een aangifteverzuim van categorie A worden toegekend aan de aangewezen personeelsleden voor het vaststellen van een niet-nakoming in categorie B, beperkt tot de controle van de tijdige aangifte.

Voor andere niet-nakomingen tijdens het kwartaal blijven de dopingcontroleurs bevoegd voor de vaststellingen. Dat zijn de niet-nakomingen die vastgesteld worden bij een poging tot controle van de sporter op basis van de ingediende verblijfsgegevens.

Artikel 13 en 14

Wat is bepaald voor categorie B, wordt naar analogie ook bepaald voor categorie C, met name

de verblijfsgegevens van elitesporters in de aangewezen teamsporten.

Artikel 15

Deze artikelen beperken zich tot het louter vervangen van de term controlearts door dopingcontroleur.

Artikel 16

Voor de rechtszekerheid en bij wijze van overgangsbepaling is voorzien dat de erkenningen die verleend zijn voor de inwerkingtreding geldig blijven tot het verstrijken van de geldigheid of de intrekking ervan. De bepalingen rond onverenigbaarheid en de vereiste voorwaarden waaraan een dopingcontroleur moet voldoen, zijn echter van onmiddellijke toepassing. Er worden echter geen strengere voorwaarden opgelegd, waardoor de verleende erkenning ook aan de voorwaarden voldoen van het gewijzigde besluit.

Artikel 17

De inwerkingtreding van het besluit wordt bepaald op dezelfde datum als de inwerkingtreding van de wijziging van het Antidopingdecreet.

2. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE BEGROTING VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP

Het voorstel heeft geen financiële weerslag.

De erkenningsvoorwaarden hebben geen impact op het budget voor controles. Het vastleggen van de vergoedingen aan dopingcontroleurs voor het verrichten van controleopdrachten is gedelegeerd aan de minister. Die delegatie blijft ongewijzigd en behoudt rechtsgrond.

Het wijzigen van de erkenningsvoorwaarden heeft geen impact op de vergoedingen, en de controles worden gerealiseerd op de kredieten die NADO Vlaanderen ter beschikking worden gesteld.

Het advies van de Inspectie van Financiën werd verleend op 24 april 2019.

Het begrotingsakkoord is niet vereist.

3. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE LOKALE BESTUREN

Het ontwerp van besluit heeft geen weerslag op de lokale besturen.

4. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP HET PERSONEELSBESTAND EN DE PERSONEELSBUDGETTEN

Het ontwerp van besluit heeft geen weerslag op het personeelsbestand en de personeelsbudgetten.

5. KWALITEIT VAN DE REGELGEVING

1 Het bijgaande [ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering / voorontwerp van decreet] werd aangepast aan het wetgevingstechnisch en taalkundig advies nr. 2019/176 van 16 april 2019.

2 Voor het ontwerp is geen reguleringsimpactanalyse opgemaakt omdat de wijzigingen grotendeels formeel van aard zijn, een beperkte impact hebben en er een weinig concrete beleidsruimte is. De vervanging van het begrip controlearts door het begrip dopingcontroleur is door de decreetgever opgelegd en maakt wijzigingen noodzakelijk. Bij het bepalen van de diplomaverensten binnen de erkenningsvoorwaarden, is de beleidsruimte beperkt door de aspecten van preventieve gezondheidszorg die een beperking tot gezondheidszorgberoepen vereisen, en de dwingende federale regelgeving die vereist dat bepaalde monsternemingen voorbehouden zijn aan beoefenaars van de daarbij aangewezen gezondheidszorgberoepen. Voor dat deel van het ontwerp, en het deel dat de controle op de verblijfsgegevens aanpast, is het proportioneel niet aangewezen een RIA op te maken.

De uitzondering is aanvaard door het Team Wetsmatiging op 11 april 2019.

6. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1. haar principiële goedkeuring te hechten aan het bijgaande voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering houdende;
2. de Vlaamse minister, bevoegd voor de medisch verantwoorde sportbeoefening:
  - 2.1. te gelasten over voornoemd voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering het advies in te winnen van Strategische Adviesraad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media;
  - 2.2. te machtigen te beoordelen of voornoemd advies aanleiding kan geven tot aanpassing van de heden door de Vlaamse Regering principieel goedgekeurd tekst,
  - 2.3. te gelasten over voornoemd voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering het advies in te winnen van de Raad van State, met verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van 30 dagen, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State als de Vlaamse minister oordeelt dat voornoemd advies geen aanleiding geeft tot aanpassing van de heden door de Vlaamse Regering principieel goedgekeurde tekst.

De Vlaamse minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport,

Philippe MUYTERS

Bijlagen:

- het principieel goed te keuren voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van diverse bepalingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 13 februari 2015 houdende uitvoering van het Antidopingdecreet van 25 mei 2012, wat de erkenning van dopingcontroleurs en het toezicht op de kwartaalaangifte van verblijfsgegevens betreft
- het advies van de Inspectie van Financiën van 24 april 2019